

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету здоров'я,
психології, фізичної культури
та спорту

Свген ПАВЛЮК
29 серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СПОРТИВНІ СПОРУДИ І ОБЛАДНАННЯ

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність – 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Предметна спеціальність – 014.11 Середня освіта (Фізична культура)

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма – Середня освіта (Фізична культура)

Обсяг дисципліни – 4 кредити ЄКТС. *Шифр дисципліни* – ОПП.19.

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (професійної підготовки)

Факультет – Здоров'я, психології, фізичної культури та спорту

Кафедра – Теорії і методики фізичного виховання і спорту

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Форма семестрового контролю		
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Аудиторні заняття			Самостійна робота, у т.ч. ІРС	Курсовий проєкт	Курсова робота	Залік	Іспит
						Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття					
Д	4	8	4	120	52	26		26		68			+
З	4	8	4	120	12	6		6		108			+

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми Середня освіта «Фізична культура» 2024 р. та навчального плану за Предметною спеціальністю 014.11 Середня освіта «Фізична культура» першого (бакалаврського) рівня освіти

Робоча програма складена: _____ д.п.н, професор Олександр СОЛТИК

Схвалена на засіданні кафедри: Теорії і методики фізичного виховання і спорту

Протокол від 29 серпня 2025 № 1. Зав. кафедри _____ Олександр СОЛТИК

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету здоров'я, психології, фізичної культури та спорту

Голова вченої ради факультету _____ Свген ПАВЛЮК

Протокол від 29 серпня 2025 №1А.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
(Підпис гаранта ОП, за якою закріплений
обов'язковий освітній компонент)

Посада	Назва кафедри	Підпис	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
Гарант ОП	Теорії і методики фізичного виховання і спорту		Анатолій РЕБРИНА

3. Пояснювальна записка

Дисципліна «Спортивні споруди і обладнання» є однією із ключових дисциплін професійної підготовки і займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за Предметною спеціальністю 014.11 Середня освіта (Фізична культура) за освітньо-професійною програмою Середня освіта «Фізична культура». Розвиток фізкультурно-спортивної, оздоровчої діяльності неможливий без наявної матеріально-технічної бази. В той же час майже кожному фахівцю в процесі тривалої роботи приходиться мати справу зі спортивними будовами, що вимагає озброєння студентів вищих навчальних закладів комплексом знань з курсу «Спортивні споруди і обладнання».

Пререквізити – ОЗП.10 Гігієна фізичного виховання, спорту та основи раціонального харчування; ОПП.09 Гімнастика з методикою викладання; ОПП.10 Легка атлетика з методикою викладання; ОПП.11 14 Спортивні ігри та методика їх викладання.

Кореквізити – ОПП.27 Педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти.

Відповідно до **освітньо-професійної програми** за предметною спеціальністю 014.11 Середня освіта «Фізична культура» дисципліна сприяє забезпеченню:

компетентностей: ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері середньої освіти; ФК12. Здатність використовувати навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального й загального призначення для кабінетів (за предметними спеціальностями); мультимедійне обладнання; ФК17. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів; **програмних результатів навчання:** ПРН17. Використовувати навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального й загального призначення для кабінетів (за предметними спеціальностями); мультимедійне обладнання в освітньому процесі; ПРН26. Добирати та застосовувати в освітньому середовищі здоров'язбережувальні засоби та ресурси, володіти методами профілактично-просвітницької роботи та безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя; ПРН28. Забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, урахуванням його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

Мета дисципліни – озброїти майбутніх фахівців з фізичного виховання і спорту теоретико-методичними знаннями та практичними навиками в області облаштування спортивних споруд, їх належного утримання та експлуатації.

Предмет дисципліни. Особливості експлуатації спортивних споруд і використання спортивного обладнання.

Завдання дисципліни.

1. Сформувати цілісне уявлення про матеріально-технічне забезпечення сфери фізичної культури і спорту.
2. Ознайомити з основними етапами будівництва і експлуатації спортивних споруд.
3. Сформувати уявлення про основні види покриття для занять різними видами рухової активності.
4. Ознайомити із правилами та положеннями техніки безпеки та профілактики травматизму під час занять фізичною культурою і спортом.

Результати навчання. Після вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати базові знання та уявлення про матеріальну базу, функціонально орієнтовану на роботу фахівця з фізичної культури та спорту; класифікацію фізкультурно-спортивних споруд; положення та паспорт фізкультурно-спортивних споруд; організаційно-методичні основи експлуатації фізкультурно-спортивних споруд; функціональні основи розміщення обладнання та інвентарю в фізкультурно-спортивних спорудах та комплексах. Студенти після вивчення дисципліни повинні вміти: організовувати та здійснювати будівництво найпростіших фізкультурно-спортивних споруд; здійснювати аналіз функціональної відповідності окремих місць занять, споруд і комплексів та експлуатацію фізкультурно-спортивних споруд; використовувати технологічні та конструктивні особливості фізкультурно-спортивних споруд, їх обладнання, інвентарю та оснащення для вдосконалення організації та збільшення методичних можливостей навчально-тренувального процесу, проведення масових фізкультурних та спортивних заходів.

4. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:						
	Денна форма			Заочна форма			
	лекції	практ роботи	СРС	лекції	практ роботи	СРС	
Тема 1. Вступ до дисципліни спортивні споруди	2		4	2		8	
Тема 2. Дитячі ігрові майданчики	2	8	6			2	8
Тема 3. Спеціалізовані споруди для ігрових видів спорту, легкої атлетики.	2		4				8
Тема 4. Облаштування майданчика для міні-футболу з синтетичною травою:	2		8				8
Тема 5. Облаштування дренажно-водозливної системи:	2	6	6				8
Тема 6. Спеціалізовані споруди для зимових видів спорту	2		4				8
Тема 7. Облаштування покриття спортивних майданчиків, догляд за ігровими полями.	2		4	2		8	
Тема 8. Схеми проведення розмітки на ігрових спортивних	2	6	6			2	8

майданчиках:						
Тема 9. Загальна схема будівництва, освітлення споруд.	2		4			8
Тема 10. Вимоги безпеки до місць проведення навчально-тренувальних занять.	2		6			8
Тема 11. Огляд, ремонт та експлуатація спортивних споруд	2	6	4	2	2	8
Тема 12. Басейни та їх особливості	1		4			6
Тема 13. Споруди та обладнання для людей з обмеженими можливостями	1		4			6
Тема 14. Спортивне обладнання та інвентар	2		4			8
Разом:	26	26	68	6	6	112

5. Програма навчальної дисципліни

5.1 Зміст лекційного курсу

Перелік лекцій для студентів денної форми здобуття освіти

№ лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кіл-ть годин
<i>Восьмий семестр</i>		
1	<p><i>Тема 1. Вступ до дисципліни спортивні споруди.</i></p> <p>Основні поняття, матеріальна база кафедри здоров'я людини та фізичного виховання, анотація дисципліни, загальна характеристика і класифікація простих спортивних споруд. Паспорт спортивної споруди. Літ.: [7, с. 7-26]</p>	2
2	<p><i>Тема 2. Дитячі ігрові майданчики .</i></p> <p>Качалки, гойдалки, колода для рівноваги, пристрої для лазіння, гірка для забігання і збігання Літ.: [3, с. 26; 4, с. 19–21, с. 46–49]</p>	2
3	<p><i>Тема 3. Спеціалізовані споруди для ігрових видів спорту, легкої атлетики.</i></p> <p>Короткий огляд ігрових видів спорту, виникнення і розвиток спортивних споруд для ігрових видів спорту, класифікація споруд для ігрових видів спорту, загальна характеристика легкоатлетичних споруд, вимоги до легкоатлетичних споруд. Класифікація критих спортивних споруд, спортивні зали, корпуси, манежі, криті корти і катки. Експлуатація і догляд за критими спорудами. Літ.: [7, с. 7-26; 13, с. 219-225]</p>	2
4	<p><i>Тема 4. Облаштування майданчика для міні-футболу з синтетичною травою:</i></p> <p>Схема розмітки майданчика, вимоги до підготовки основи, опис покриття, умови експлуатації майданчика, умови зберігання синтетичного покриття на складі Літ.: [7, с. 46-47]</p>	2

5	<p><i>Тема 5. Облаштування дренажно-водозливної системи:</i> Водовідведення дощових потоків за рахунок нахилів майданчиків, типи нахилів майданчиків, визначення та розрахунок значення нахилу. Підготовчі і основні роботи, схеми дренажа, складові дренажно-водозливної системи, осушувальні та збирні дрени, оглядові колодязі Література: [2, с. 14–20; 6, с. 67–79]</p>	2
6	<p><i>Тема 6. Спеціалізовані споруди для зимових видів спорту.</i> Класифікація споруд для зимових видів спорту. Обладнання споруд для зимових видів спорту Літ.: [7, с. 59-63]</p>	2
7	<p><i>Тема 7. Облаштування покриття ігрових майданчиків, догляд за ігровими полями.</i> Газонні та без газонне покриття, дерев'яне покриття. Нормативні показники та орієнтація ігрових полів, конструкція покриття ігрового поля, експлуатація і догляд за ігровими полями, конструкція дерев'яних покриттів. Літ.: [10, с. 61-62]</p>	2
8	<p><i>Тема 8. Схеми проведення розмітки на ігрових спортивних майданчиках.</i> Роль та значення розмітки для ігрових видів спорту. Нанесення розмітки ігрових майданчиків. Розрахунок витратних матеріалів для нанесення розмітки для ігрових видів спорту. Література: [3, с. 50; 5, с. 42]</p>	2
9	<p><i>Тема 9. Загальна схема будівництва, освітлення споруд.</i> Підготовчий період, основний період, заключний період будівництва, штучне освітлення ігрових полів і майданчиків. Нормативні документи та основна будівельна документація Літ.: [10, с. 28-45]</p>	2
10	<p><i>Тема 10. Вимоги безпеки до місць проведення навчально-тренувальних занять.</i> Вимоги до спортивних залів, відкритих спортивних майданчиків, спортивного інвентарю, вимоги безпеки під час проведення занять з різних видів спорту. Літ.: [7, с. 71-80]</p>	2
11	<p><i>Тема 11. Огляд, ремонт та експлуатація спортивних споруд</i> Огляд споруд, ремонтні роботи, експлуатація спортивних споруд Література: [7, с. 11–12] [1, с. 91–112; 3, с. 11–12; 5, с. 35–36; 12, с. 153-160]</p>	2
12	<p><i>Тема 12. Басейни та їх особливості</i> Специфіка побудови басейнів, особливості експлуатації басейнів Літ.: [7, с. 64-70] <i>Тема 13. Споруди та обладнання для людей з обмеженими можливостями</i> Особливості облаштування спортивних споруд для людей з особливими потребами. Види спорту для занять людей з</p>	2

	особливими потребами Літ.: [11].	
13	<i>Тема 14. Спортивне обладнання та інвентар</i> Спортивний інвентар для спортзалу. Спортивний інвентар для ігрових видів спорту. Спортивне обладнання для зимових видів спорту. Спортивна форма (одяг, взуття). Тканини для спортивної форми різних видів рухової активності. Найбільші виробники спортивного одягу. Літ.: [9; 14, с. 233-240].	2
Разом:		26

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми навчання

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
<i>Восьмий семестр</i>		
1	<p><i>Тема 1. Вступ до дисципліни спортивні споруди.</i> Основні поняття, матеріальна база кафедри здоров'я людини та фізичного виховання, анотація дисципліни, загальна характеристика і класифікація простих спортивних споруд. Паспорт спортивної споруди. Літ.: [7, с. 7-26]</p> <p><i>Тема 2. Дитячі ігрові майданчики .</i> Качалки, гойдалки, колода для рівноваги, пристрої для лазіння, гірка для забігання і збігання Літ.: [3, с. 26; 4, с. 19–21, с. 46–49]</p> <p><i>Тема 3. Спеціалізовані споруди для ігрових видів спорту, легкої атлетики.</i> Короткий огляд ігрових видів спорту, виникнення і розвиток спортивних споруд для ігрових видів спорту, класифікація споруд для ігрових видів спорту, загальна характеристика легкоатлетичних споруд, вимоги до легкоатлетичних споруд. Класифікація критих спортивних споруд, спортивні зали, корпуси, манежі, криті корти і катки. Експлуатація і догляд за критими спорудами. Літ.: [7, с. 7-26; 13, с. 219-225]</p> <p><i>Тема 4. Облаштування майданчика для міні-футболу з синтетичною травою:</i> Схема розмітки майданчика, вимоги до підготовки основи, опис покриття, умови експлуатації майданчика, умови зберігання синтетичного покриття на складі Літ.: [7, с. 46-47]</p> <p><i>Тема 5. Облаштування дренажно-водозливної системи:</i> Водовідведення дощових потоків за рахунок нахилів майданчиків, типи нахилів майданчиків, визначення та розрахунок значення нахилу. Підготовчі і основні роботи, схеми дренажа, складові дренажно-</p>	2

	<p>водозливної системи, осушувальні та збирні дрени, оглядові колодязі</p> <p>Література: [2, с. 14–20; 6, с. 67–79]</p> <p><i>Тема 6. Спеціалізовані споруди для зимових видів спорту.</i></p> <p>Класифікація споруд для зимових видів спорту. Обладнання споруд для зимових видів спорту</p> <p>Літ.: [7, с. 59-63]</p>	
2	<p><i>Тема 7. Облаштування покриття ігрових майданчиків, догляд за ігровими полями.</i></p> <p>Газонні та без газонне покриття, дерев'яне покриття. Нормативні показники та орієнтація ігрових полів, конструкція покриття ігрового поля, експлуатація і догляд за ігровими полями, конструкція дерев'яних покриттів.</p> <p>Літ.: [10, с. 61-62]</p> <p><i>Тема 8. Схеми проведення розмітки на ігрових спортивних майданчиках.</i></p> <p>Роль та значення розмітки для ігрових видів спорту. Нанесення розмітки ігрових майданчиків. Розрахунок витратних матеріалів для нанесення розмітки для ігрових видів спорту.</p> <p>Література: [3, с. 50; 5, с. 42]</p> <p><i>Тема 9. Загальна схема будівництва, освітлення споруд.</i></p> <p>Підготовчий період, основний період, заключний період будівництва, штучне освітлення ігрових полів і майданчиків. Нормативні документи та основна будівельна документація</p> <p>Літ.: [10, с. 28-45]</p> <p><i>Тема 10. Вимоги безпеки до місць проведення навчально-тренувальних занять.</i></p> <p>Вимоги до спортивних залів, відкритих спортивних майданчиків, спортивного інвентарю, вимоги безпеки під час проведення занять з різних видів спорту.</p> <p>Літ.: [7, с. 71-80]</p>	2
3	<p><i>Тема 11. Огляд, ремонт та експлуатація спортивних споруд</i></p> <p>Огляд споруд, ремонтні роботи, експлуатація спортивних споруд</p> <p>Література: [7, с. 11–12] [1, с. 91–112; 3, с. 11–12; 5, с. 35–36; 12, с. 153-160]</p> <p><i>Тема 12. Басейни та їх особливості</i></p> <p>Специфіка побудови басейнів, особливості експлуатації басейнів</p> <p>Літ.: [7, с. 64-70]</p> <p><i>Тема 13. Споруди та обладнання для людей з обмеженими можливостями</i></p> <p>Особливості облаштування спортивних споруд для людей з особливими потребами. Види спорту для занять людей з особливими потребами</p> <p>Літ.: [11].</p> <p><i>Тема 14. Спортивне обладнання та інвентар</i></p> <p>Спортивний інвентар для спортзалу. Спортивний інвентар для ігрових видів спорту. Спортивне обладнання для зимових видів</p>	2

спорту. Спортивна форма (одяг, взуття). Тканини для спортивної форми різних видів рухової активності. Найбільші виробники спортивного одягу. Літ.: [9; 14, с. 233-240].	
Разом:	6

5.2 Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів денної форми здобуття освіти

№ практичного заняття	Тема практичного заняття	Кіл-ть годин
1	Тема 2. Дитячі ігрові майданчики Особливості облаштування дитячого спортивно ігрового комплексу. Література: [3, с. 26; 4, с. 19–21, с. 46–49]	2
2	Тема 2. Дитячі ігрові майданчики Ознайомлення із складовими елементами. Література: [3, с. 26; 4, с. 19–21, с. 46–49]	2
3	Тема 2. Дитячі ігрові майданчики Побудова схеми ескізу, виконання креслень. Література: [3, с. 26; 4, с. 19–21, с. 46–49]	2
4	Тема 2. Дитячі ігрові майданчики Проведення розрахунків вартості витратних матеріалів. Література: [3, с. 26; 4, с. 19–21, с. 46–49]	2
5	Тема 5. Облаштування дренажно-водозливної системи: Визначення нахилу покриття ігрового майданчику. Література: [2, с. 14–20; 6, с. 67–79]	2
6	Тема 5. Облаштування дренажно-водозливної системи: Проведення розмітки поля, визначення контрольних точок Література: [2, с. 14–20; 6, с. 67–79]	2
7	Тема 5. Облаштування дренажно-водозливної системи: Розрахунок кількості витратних матеріалів. Література: [2, с. 14–20; 6, с. 67–79]	2
8	Тема 8. Схеми проведення розмітки на ігрових спортивних майданчиках: Знайомство із основними лініями, які використовуються для розмітки ігрових майданчиків Література: [3, с. 50; 5, с. 42]	2
9	Тема 8. Схеми проведення розмітки на ігрових спортивних майданчиках: Схеми розмітки майданчиків з волейболу, гандболу, баскетболу, тенісу. Література: [3, с. 50; 5, с. 42]	2
10	Тема 8. Схеми проведення розмітки на ігрових спортивних майданчиках: Розрахунок витратних матеріалів для виконання фарбувальних робіт по забезпеченню розмітки Література: [3, с. 50; 5, с. 42]	2
11	Тема 13. Огляд, ремонт та експлуатація спортивних споруд Визначення фактичної завантаженості спортивних споруд Література: [7, с. 11–12]	2
12	Тема 13. Огляд, ремонт та експлуатація спортивних споруд	2

	Визначення річної потужності спортивної споруди Література: [7, с. 11–12]	
13-14	Тема 13. Огляд, ремонт та експлуатація спортивних споруд Визначення повітряного кубу спортивної споруди Література: [1, с. 91–112; 3, с. 11–12; 5, с. 35–36]	2
Разом:		26

5.3 Зміст самостійної роботи здобувача вищої освіти

Самостійна робота студентів усіх форм навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до виконання практичних робіт, Оволодіння знаннями з нових тем, винесених на самостійне опрацювання, тестування з теоретичного матеріалу тощо.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми навчання

№ тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
<i>Восьмий семестр</i>			
1	Опрацювання лекційного матеріалу за темою 1.	4	8
2	Опрацювання лекційного матеріалу за темою 2. Підготовка до виконання ПР1	6	8
3	Опрацювання лекційного матеріалу за темою 3.	4	8
4	Опрацювання лекційного матеріалу за темою 4. Підготовка до виконання тестового контролю 1	8	8
5	Опрацювання лекційного матеріалу за темою 5. Підготовка до виконання ПР2	6	8
6	Опрацювання лекційного матеріалу за темою 6.	4	8
7	Опрацювання лекційного матеріалу за темою 7.	4	8
8	Опрацювання лекційного матеріалу за темою 8. Підготовка до виконання ПР3	6	8
9	Опрацювання лекційного матеріалу за темою 9.	4	8
10	Опрацювання лекційного матеріалу за темою 10. Підготовка до тестового контролю №2	6	10
11	Опрацювання лекційного матеріалу за темою 11. Підготовка до виконання ПР4	4	8
12	Опрацювання лекційного матеріалу за темою 12. Підготовка до виконання практичної роботи №5	6	8
13	Опрацювання лекційного матеріалу за темами 13 та 14. Підготовка до виконання практичної роботи №6 Підготовка до тестового контролю №3	6	10
Разом:		68	108

6 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (усні, словесні та наочні з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); виконання практичної роботи; рішення задач; самостійна робота, і мають за мету – оволодіння студентами спеціальною термінологією і набуття ними практичних навичок з питань, пов'язаних з експлуатацією спортивних споруд і використання спортивного обладнання.

Необхідні інструменти, обладнання, програмне забезпечення: мультимедійний проектор, комп'ютерна техніка.

7 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- тестовий контроль теоретичного матеріалу з тем;
- здача практичних робіт

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати поточного контролю.. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8 Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно працювати на занятті, розв'язувати задачі, брати участь у дискусіях щодо прийнятих рішень при виконанні здобувачами задач).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами тестування.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без вірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах (<https://7eminar.ua/>, <https://seminar.expertus.com.ua/>, <https://sys2biz.com.ua/seminars/>, <https://finacademy.net/ua/webinars/>), які сприяють

формування компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ).

9 Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Залежно від важливості окремих видів навчальної роботи, і їх ролі у формуванні компетентностей і результатів навчання, визначених освітньою програмою, розробники Робочої програми присвоюють кожному виду навчальної роботи (структурній одиниці) з дисципліни певну кількість балів. При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із встановлених Робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця навчальної роботи може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності *не допускаються*.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти з будь-якого виду навчальної роботи (структурної одиниці) використовуються наведені нижче узагальнені критерії:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; вміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними приладами та інструментами, прикладними програмами. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. Здобувач вміло використовує спеціальне обладнання та інвентар, грамотно здійснює експлуатацію спортивних споруд. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти

(недостатній)	головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.
---------------	---

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота						Контрольні заходи			Семестровий контроль
<i>Восьмий семестр</i>									
Практичні заняття						Тестовий контроль:			Залік
1	2	3	4	5	6	T*1	T2	T3	
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)									
6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	9-15	9-15	6-10	За рейтингом
36-60						24-40			60-100**

Примітка: T – тестовий контроль;

*За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми здобуття освіти

Контрольні заходи		Самостійна, індивідуальна робота			Семестровий контроль	Разом
<i>Сьомий семестр</i>						
Тестовий контроль		Контрольна робота		Тестовий контроль	Іспит	Сума балів
T1	T2	Якість виконання	Захист роботи	T3		
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)						
6-10	6-10	12-20	3-5	3-5	30-50	60-100
12-20		15-25		3-5	30-50	

Оцінювання тестових завдань

Для перевірки теоретичних теоретичного матеріалу у продовж семестру здобувачі вищої освіти проходять три тестових контролі T1, T2, T3.

Тематичний тест для кожного студента складається з двадцяти питань, кожне з яких є рівнозначним. Максимальна сума балів, яку може набрати студент під час виконання тестових контролів, складає 15. За тестовий контроль №3 студент максимально може набрати 10 балів. На тестування відводиться 40 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю. Оцінювання тестів здійснюється в залежності від кількості вірно розв'язаних завдань. Так, від 95 % до 100 % - відповідає оцінці відмінно «5»; від 75 % до 95 %

виставляємо оцінку добре «4»; від 60 % до 75 % відповідає оцінці задовільно «3». Менше за 60 % відповідає рівню незадовільно і потребує перездачі.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 6 до 10 балів.

Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	1-11	12	13-14	15-16	17-18	19-20
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-65	66-72	73-82	83-89	90-100
Кількість балів Для ТК -1, ТК - 2		9	11	12	13	15
Кількість балів Для ТК 3	-	6	7	8	9	10

Оцінювання практичних завдань

Упродовж семестру за дисципліною передбачено виконання шести практичних робіт. Кожна робота оцінюється окремо від 6 до 10 балів.

10 балів - студент отримує за вірно виконану роботу, без помилок. Усі завдання розв'язані у повному обсязі. Роботу оформлено належним чином. Зміст виконаних завдань повністю відповідає тематиці практичної роботи та обраному варіанту завдання. Окрім того студент повністю розуміє мету і хід праведної роботи, може пояснити, яким чином виконувалося завдання та розрити практичне використання отриманих результатів.

8 балів - студент отримує при незначних, несуттєвих помилках. Присутні окремі огріхи у розрахунках, проте вони суттєво не вплинули на підсумковий результат. Водночас здобувач вищої освіти у достатній мірі орієнтується із змістом і значенням практичної роботи.

6 балів - студент отримує при повністю виконаному практичному завданні, проте у роботі наявні суттєві помилки, відхилення від поставлених завдань. Робота оформлена із чисельними огріхами, здобувач погано орієнтується із ходом і змістом виконаної роботи.

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
			Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
			Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
			Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
			Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні
FX	40-59	Незараховано	
F	0-39		

10 Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Охарактеризуйте матеріально-технічну базу ХНУ, що використовується у фізкультурно-спортивній роботі.
2. Надайте класифікацію простих спортивних споруд.
3. З яких елементів складається паспорт спортивної споруди.
4. Чим відрізняються дитячі від спеціалізованих ігрових майданчиків?
5. Охарактеризуйте відоме Вам обладнання дитячих ігрових майданчиків?
6. Спробуйте навести приклад дитячого майданчика поблизу того місця де Ви мешкаєте.
7. Охарактеризуйте гумове покриття дитячого майданчику.
8. Назвіть відомі Вам ігрові види спорту.
9. Який період історії пов'язують із занепадом будівництва спортивних споруд?
10. Які Ви знаєте класифікації споруд для ігрових видів спорту?
11. Охарактеризуйте поділ споруд для ігрових видів спорту на класи.
12. Назвіть вимоги до легкоатлетичних споруд.
13. Вкажіть основні розміри майданчика для міні-футболу.
14. Яким властивостям має відповідати основа майданчику для міні-футболу?
15. Які будівельні роботи виконуються при облаштуванні основи майданчика?
16. Яку роль відіграє огорожа майданчика?
17. Охарактеризуйте синтетичне покриття майданчика.
18. Назвіть умови експлуатації майданчика із синтетичним покриттям.
19. Яким чином опади відводяться з площини майданчику?
20. З яких елементів складається дренажно-водозливна система?
21. Яку роль відіграють осушувальні дрена, збиральні дрена, колектори, оглядові колодязі?
22. Вкажіть основні вимоги по експлуатації і догляду за ігровими полями.
23. Охарактеризуйте конструкцію дерев'яних покриттів.
24. Надайте загальну схему будівництва спортивних споруд.
25. Які спортивні споруди відносять до критих?
26. Чим відрізняються спортивні зали, спортивні корпуси, спортивні манежі?
27. Вкажіть на особливості експлуатації критих спортивних споруд.
28. Вкажіть причини травматизму та нещасних випадків.
29. Надайте відомості щодо попередження травматизму та нещасних випадків.
30. Які Ви знаєте вимоги техніки безпеки до місць проведення навчально-тренувальних занять з відомих Вам видів спорту.
31. Яке спортивне обладнання використовується в різних видах спорту (навести конкретні приклади).
32. Які особливості застосування спортивної форми у різних видах спорту.
33. Як правильно підбирати спортивне взуття для занять різними видами спорту.

11 Навчально - методичне забезпечення

Освітній процес з дисципліни «Спортивні споруди і обладнання» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, викладачами кафедри підготовлені і видані така робота:

Спортивні споруди і обладнання : методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» / О. О. Солтик, Ю. В. Дутчак, В. В. Флерчук. Хмельницький : ХНУ, 2025. 32 с.

12. Матеріально-технічне та програмне забезпечення дисципліни

Обладнання та інструменти: креслярське приладдя (циркуль, лінійка, транспортир).

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проєктор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.

13. Рекомендована література

Основна

1. ДБН В.2.2-13-2003 Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди. URL: <https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/1-1-0-14>

2. Солтик О. О. Спортивні споруди : методичні вказівки до практичних занять для студентів спеціальності «Фізична реабілітація» / О. О. Солтик, В. В. Флерчук. – Хмельницький : ХНУ, 2014. – 20 с.

3. Спортивні споруди : інформаційний посібник з будівництва. – Київ, 2021 р. – 30 с. – URL: <https://decentralization.ua/uploads/library/file/796/brendbuk-sport.pdf>

4. Спортивні споруди і обладнання: методичні вказівки для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» / уклад.: Ю. О. Долинний, В. В. Гейтенко/ – Краматорськ : ДДМА, 2020. – 70 с.

5. Спортивні споруди і обладнання : навч. посіб. / уклад.: В. Шаверський, Т. Скалій, Ю. Литвинчук. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. – 140 с.

6. Спортивні споруди та обладнання : навч. посіб. / уклад.: Г. В. Без верхня, В. П. Комар, М. М. Вакарчук. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2014. – 172 с.

7. Фізкультурно-спортивні споруди і обладнання : навч.-метод. посіб. / Ю. В. Зайцева, І. В. Тараненко / за ред. Ю. В. Зайцевої. – Полтава : Сімон, 2020. – 96 с.

Додаткова

8. Сучасні тенденції розвитку ринку спортивного одягу / А. Фіалковська, І. Ковальчук // Науковий вісник Одеського національного економічного університету : зб. Наук. Праць. – 2018. - № 9 (261). – С. 209-222.

9. Спортивні споруди та тренажерне обладнання»: методичні вказівки / уклад.: С.М. Киселевська, А.М. Головка, О.В. Баканичев – Київ: КНУБА, Талком, 2024. – 30 с.

10. Орлов А. А., Пиптюк П. Ф., Конох А. П. Фізкультурно-спортивні споруди та обладнання : конспект лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 014 «Середня освіта» предметної спеціальності 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)» освітньо-професійної програми «Середня освіта (Фізична культура)». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. 74с.

11. Адаптивне фізичне виховання : навч. посібник / уклад.: Осадченко Т. М., Семенов А.А., Ткаченко В.Т. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2014. – 210 с.

12. Солтик І.Т., Солтик О.О. (2023). Вибір оптимального спортивного взуття для бігу. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, (3), 25–36. <https://doi.org/10.31891/pcs.2023.3.3>. <https://pcs.khmnu.edu.ua/index.php/pcs/issue/view/3>, № 3 (2023): Scientific journal "PHYSICAL CULTURE AND SPORT: SCIENTIFIC PERSPECTIVE".

13. Солтик І.Т. Використання обтяжувачів для верхніх та нижніх кінцівок у фізичній терапії, ерготерапії та спорті / І.Т. Солтик, О.О. Солтик // Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Педагогічні науки. - № 4(63) (2024). – С. 27-36.

14. Developing Female Students' Motor Skills and Improving Basketball Playing Techniques by Means of Special Exercise Machines. Tymoshenko, O., Domina, Z., Malechko, T., Nesterova, T., Korkh-Cherba, O., Redkina, M., Konovalska, L.,

Poluliashchenko, T., Soltyk, O., Shkilna, I., Prontenko, K., Bloschynskyi, I. /Open Sports Sciences Journalthis link is disabled, 2022, 15(1), e1875399X2207140

14. Інформаційні ресурси

1 Модульне середовище для навчання. Режим доступу :
<https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=9435>

2 Електронна бібліотека університету .

Режим доступу : <http://library.khmnu.edu.ua/>

3 Репозитарій ХНУ. Режим доступу : <https://elar.khmnu.edu.ua/home>